

Mødet den 24. Januar 1929.

(For lukkede Døre).

1. (J. Nr. 75—1928). Sagen angaaende det ny Kommunelaan.

Borgmesteren erindrede om, at man i sin Tid søgte om Tilladelse til at anbringe Laanet saavel i Indlandet som i Udlandet. I første Tilfælde blev man fri for ubehagelige Følger af Kronens Fald i Forhold til andre Landes Penge. Under Krigen viste det sig, at det Laan paa 9 Mill. Kr., som Kommunen har hos Hambro i London, gav et Tab paa Grund af Kronens Fald paa 700000 Kr.; dog indvandt man det meste ved at opkøbe Obligationerne, mens Kursen var lav, saa det virkelige Tab blev ca. 160000 Kr. Der var nu kommen et Tilbud om et indenlandsk Laan, som Taleren skulde oplæse:

»Privatbanken i København, Den Danske Landmandsbank, Hypotek- og Vekselbank, Københavns Handelsbank, Fyens Disconto-Kasse, Aarhus Privatbank og Bankfirmaet B. Henriques jr. tilbyder herved at overtage:

Kr. 9300000 — 5 % Aarhus Kommune Obligationer rentebærende fra 2. Jannar 1929 paa følgende Vilkaar:

1) Overtagelseskursen er 92 % at erlægge kontant med et Tillæg af 5 % Rente fra 2. Januar d. A. til Betalingsdagen.

2) Obligationerne amortiseres ved Udtrækning til Pari Kurs i Løbet af 30 Aar med $\frac{1}{30}$ aarlig; første Udtrækning finder Sted pr. 2. Januar 1930.

3) Obligationerne er uopsigelige fra Laan-giverens Side, men Laantageren har Ret til efter 10 Aars Forløb fra Laanets Overtagelse at forøge Amortisationen eller helt at opsiges Laanet til Indfrielse med 3 Maaneders Varsel til en 2. Januar Termin.

Renteterminerne er 2. Januar og 1. Jnli.

4) Alle Udgifter vedrørende Trykning af Prospektus og Interimsbeviser samt Udstedelse og eventuel Stempling af de definitive Obligationer bæres af Kommunen, medens de øvrige Omkostninger vedrørende Emissionen falder Konsortiet til Last.

5) Dette Tilbud er gældende mod Accept senest Fredag den 25. ds. paa Betingelse af, at der ikke i Mellemtiden indhentes Tilbud fra anden Side.

6) Hvis vort Tilbud accepteres, vil der inden 1. Februar d. A. være at oprette en Kontrakt indeholdende de for saadanne Laan sædvanligt gældende Vilkaar.

7) Det er endvidere en Forudsætning, at Kommunen forpligter sig til enten direkte eller gennem de emitterende Banker hurtigst muligt at søge disse Obligationer optaget til daglig Notering paa Københavns Børs.«

Efter dette vilde den effektive Rente blive 5,87, og man kunde faa udbetalt ca. 8540000 Kr. Det var forsøgt at faa Kursen forhøjet til 93,

og man havde ogsaa udtalt Ønsket om at faa en Ordning, hvorefter Kommunen fik Ret til at købe Obligationerne til Indløsning af Laanet; men paa disse Ønsker var der kommet et rent Afslag, idet Konsortiet maatte holde sig til det givne Tilbud. Spørgsmaalet var nu, om Kommunen vil modtage Tilbudet eller ikke, og man maatte da først være klar over, om man kunde fortsætte Administrationen uden Laanet. Taleren havde her Bankdirektør Andersens Ord for, at Kommunen ikke vilde komme til at mangle Penge foreløbig, idet Bankens Forhold havde bedret sig betydeligt i den senere Tid. Budgetudvalget var derefter enedes om at foreslaa Byraadet, at man ikke akcepterer Tilbudet, og hvis det vandt Tilslutning, vilde det sikkert være klogest, at der ikke gives nogen som helst Oplysning til Offentligheden om Tilbudet.

P. P e t e r s e n anbefalede at tiltræde Budgetudvalgets Forslag. Det var ikke noget særlig billigt Tilbud, og det blev næppe vanskeligt at faa et andet mindst lige saa godt. Det forlød ganske vist, at det for Øjeblikket var vanskeligt at faa Laan i Udlandet; men naar man havde det nævnte Tilsagn fra Privatbanken, var man i nogen Grad Herre over, hvornaar man vil optage Laanet.

B o r g m e s t e r e n ansaa det for klogest at stille Sagen i Bero i nogle Maaneder, da de danske Papirer for Øjeblikket laa lavt; den samme Opfattelse havde Bankdirektør Andersen.

J. C h r. M ø l l e r mente heller ikke, man skulde modtage det foreliggende Tilbud. Taleren var enig med Borgmesteren i, at Sagen skal være hemmelig, men det maatte da ordnes saaledes, at man kan henvise eventuelle Forespørgsler til

Borgmesteren, og han kunde saa give et passende Svar.

M. B r a m m e r sluttede sig til Budgetudvalgets Forslag og fandt Betingelserne for Laanet temmelig stramme. Man burde dog maaske ikke helt stille Sagen i Bero, men i Stilhed undersøge, hvorledes Forholdene ligger paa det amerikanske og engelske Pengemarked.

B o r g m e s t e r e n svarede, at det kunde man nok til en vis Grad, men hvis det blev bekendt, blev man hurtigt overrendt med Agenter, og Bankerne ligeledes.

B e r n t J e n s e n anbefalede at slutte sig til Budgetudvalgets Indstilling.

Det vedtoges at meddele Konsortiet, at Kommunen ikke ønsker at akceptere Tilbudet.

2. (J. Nr. 28¹—1928). **Andragende fra Hjælpekassen om yderligere Anvisning af 100000 Kr.**

B o r g m e s t e r e n henstillede at bevilge Beløbet. Vinteren var meget streng, og man kunde næppe standse Hjælpekassens Udbetalinger under de forhaandenværende Forhold.

J. C h r. M ø l l e r indrømmende, at det kunde man ikke, men Forholdet var ikke i nogen god Gænge. Sagen plejede at gaa igennem Budgetudvalget, som engang imellem forhandlede med Hjælpekassen og fik lidt at vide om, hvorledes Pengene blev brugt. Det var rarest ogsaa nu at vide lidt om dette, og Taleren vilde foreslaa, at Sagen henvises til Budgetudvalget til Forhandling med Hjælpekassen.

B e r n t J e n s e n troede ikke, det vilde falde Hjælpekassen vanskeligt at konstatere, at Pengene var brugt fornuftigt, for naar man kendte Forholdene i Aarhus, maatte man indrømme, at der var god Anledning til at bruge dem. Den store

Arbejdsløshed igennem flere Aar og den nuværende strenge Vinter har skabt Nød i mange Hjem, saa der var meget haardt Brug for Støtte. Taleren vilde foreslaa at bevilge Pengene, og hvis Budgetudvalget saa ønskede en Forhandsing med Hjælpekassen, kunde den sikkert komme i Stand.

J. P e r r r e g a a r d fastslog, at naar Aarhus Kommune skulde betale saa store Beløb, skyldtes det særlig, at Regeringspartierne havde læsset al Byrden over paa de store Kommuner i Stedet for ved Statsunderstøttelse at fordele det paa hele Samfundet. Taleren kunde oplyse, at der var kommet 2—300 Familier til Aarhus, som næsten udelukkende levede af saadan Hjælp, og Kommunen kunde ikke afvise dem. Mange havde tilmed søgt Lejlighed hos Kommunen, men der var de dog blevet afvist. Forholdet var saaledes, at flere Landkommuner betalte Rejsen og Husleje for dem i 3—4 Maaneder for at faa dem til at flytte til Aarhus og derved komme af med dem. Hvis denne Tilstand skulde fortsættes, blev Byerne kvalt.

J. C h r. M ø l l e r erkendte, at disse Folk ofte søgte til Byerne, men Grunden var netop, at der fik de en langt større Hjælp end paa Landet, og saa længe det var Tilfældet, fik man ikke Indflytningen standset. Det nyttede næppe at holde Møde med Hjælpekassen, efter at Pengene var bevilget; det maatte ske først, og det hastede vel heller ikke mere, end at der var Tid dertil.

B o r g m e s t e r e n : Hjælpekassen har ingen Penge til Udbetaling i Morgen!

J. C h r. M ø l l e r maatte kalde det en ufor-svarlig Forretningsgang af Hjælpekassen at indsende Andragendet saa sent, at der ikke var Tid til at forhandle derom. Taleren fastholdt, at der

skulde en Forhandling til først, saa kunde man eventuelt give et Forskud paa en halv Snes Tusinde Kr.

B o r g m e s t e r e n svarede, at det slog ikke til. Taleren vilde henstille at bevilge de 100000 Kr., og at Budgetudvalget saa kan forhandle med Hjælpekassen om de følgende Bevillinger. Hvis Udvalget kunde enes om et Møde med Hjælpekassen, vilde Taleren gerne være med dertil.

Andragendet bevilgedes med 13 Stemmer.

3. (J. Nr. 422—1928). Tilbud fra Ny Carlsberg Fonden om at skænke Aarhus Kommune Billedhugger Johannes Bjergs Bronzegruppe »Elskovskampen«.

B o r g m e s t e r e n mindede om, at der før havde været Tale om at faa Statuen til Aarhus og anbringe den i Mølleparken; men det blev henlagt for ikke at hindre Bidrag til Mindesmærket i Mindeparken. I Mølleparken vilde der maaske om 10 Aar ligge et Raadhus. Taleren havde forespurgt Stadions Bestyrelse, om man ønskede den anbragt derude, og de vilde meget gerne have den; der fandtes jo i Forvejen flere Statuer derude, bl. a. ogsaa en af samme Kunstner. Taleren havde set Figuren i København og fandt ikke, der var noget stødende ved den, hvorfor Taleren vilde anbefale, at man med Tak modtager Tilbudet.

B e r n t J e n s e n foreslog at modtage Gaven og overlade til Forskønnelsesudvalget at finde en egnet Plads til Statuen.

V a l d. P e d e r s e n glædede sig over, at Mindeparken ikke længere forhindrede, at Kommunen faar denne Statue. Det var dog vist en Misforstaaelse at opstille den ved Stadion, idet den var tænkt som Springvandsfigur, hvor Van-

det fra 6 Rør straalere i Vejret og drysser ned over Gruppen. Den vilde sikkert passe bedst i Vennelyst eller Mølleparken.

M. B r a m m e r betonedes, at det var en stor og smuk Statue, der var vurderet til 15000 Kr. Det var en af de bedste Skulpturer, der var skabt i Danmark gennem mange Aar, og paa Udstillingen i Gøteborg havde den vakt stor Beundring. Det var rigtigt, at den var tænkt som Centrum i et Springvandsanlæg, og da der skulde meget Vand til, var det mest økonomisk at opstille den i Mølleparken, hvor der kunde tages Vand fra Aaen. Den vilde ogsaa kunde passe godt i Vennelyst, hvis Pladsen kunde blive saa stor, at den kan ses fra alle Sider; derimod var Pladsen ved Stadion næppe heldig. Taleren vilde meget anbefale, at Byraadet med Tak modtager Gaven, og Forskønnelsesudvalget fandt sikkert en god Plads til Kunstværket.

H o l s t - K n u d s e n havde ogsaa hørt vore største Kunstkendere udtale sig særdeles rosende om Statuen. Taleren havde set den og fandt ikke noget uanstændigt derved, dog burde den maaske have haft et andet Navn. Carlsbergfondens ønskede vist at vide, hvor Gruppen skal opstilles, og Udvalget burde derfor forhandle med Kunstneren om Pladsen.

B o r g m e s t e r e n kunde godt tænke sig Statuen anbragt i Mølleparken eller eventuelt ved Museet. Men Anlægget burde ikke laves større, end Kommunens Finanser tillod.

P. P e t e r s e n erkendte, at Statuen nok kunde være god Kunst, men Motivet var ikke tiltalende, idet det var en umiskendelig Voldtægtsscene, som ogsaa Navnet tydede paa. Men som Springvandsgruppe vilde den maaske virke

noget mere diskret, og Taleren mente ogsaa, at Kommunen med Tak bør modtage den.

B o r g m e s t e r e n henstillede at svare, at Kommunen med Tak modtager Gaven, og at der, vil blive forhandlet mellem Forskønnelsesudvalget og Kunstneren om Statuens Anbringelse.

Borgmesterens Forslag vedtoges.

4. (J. Nr. 579—1928). **Andragende fra Enke E. K. Hansen om Frigørelse af et baandlagt Erstatningsbeløb.**

Kunde ikke anbefales.

5. (J. Nr. 15²⁴—1928). **Ansøgning fra Mekaniker A. V. Juhl om dansk Indfødsret.**

Anbefalede.

6. (J. Nr. 575—1928). **Indstilling fra Belysningsudvalget om forskellige Ændringer i Funktionærstillinger ved Elektricitetværket.**

Fra Belysningsvæsenet forelaa følgende af Udvalget tiltraadte Forslag:

»Som det ærede Udvalg bekendt har der hidtil i Elektricitetsværket som nærmeste Medhjælp for Værkmesteren været ansat 2 Undermestre samt 2 Reserveundermestre.

Ved Idriftsætningen af det nye Værk vil det være nødvendigt, at der ansættes:

1 Reparationsmester, der leder Værkstedet og Reparationerne og deltager i Afløsningsvagterne paa Søn- og Helligdage.

1 Kontrolmester, der har det daglige Opsyn med det gamle Værks Dieselanlæg, Beregning af de daglige Økonomirapporter og deltager i Afløsningsvagterne paa Søn- og Helligdage.

4 Undermestre med selvstændig Vagt.

Til fornævnte Stillinger foreslaas indstillet efternævnte, som alle i Forvejen er ansat ved Elektricitetsværket:

Som Reparationsmester: Nuværende Undermester Chr. Kalsbøll, født $^{28}/_9$ 1878, ansat $^1/_9$ 1903, Lønning som hidtil efter 4. Lønklasse.

Som Kontrolmester: Nuværende Undermester Ths. Schmidt, født $^6/_3$ 1874, ansat $^1/_5$ 1907, Lønning som hidtil efter 4. Lønklasse.

Som Undermestre:

- 1) Nuværende Maskinassistent Hjalmar Petersen, født $^{16}/_9$ 1884, ansat $^8/_2$ 1916, Lønning efter 5. Lønklasse: 4600 Kr. stigende hvert 3. Aar med 300 Kr. til 5200 Kr., med den af Indenrigsministeriet under 8. August 1928 stadfæstede Ændring, Anciennitet fra $^1/_4$ 1926.
- 2) Nuværende Maskinassistent V. Rasmussen, født $^{17}/_3$ 1891, ansat $^4/_11$ 1916, Lønning efter 5. Lønklasse med den af Indenrigsministeriet under 8. August 1928 stadfæstede Ændring. Anciennitet fra $^1/_4$ 1926.
- 3) Nuværende Maskinassistent P. C. Jensen, født $^9/_9$ 1894, antaget $^{21}/_4$ 1920. Lønning efter 5. Lønklasse med den af Indenrigsministeriet under 8. August 1928 stadfæstede Ændring, Anciennitet fra $^1/_4$ 1929.
- 4) Nuværende Maskinassistent Harald Christensen, født $^{26}/_9$ 1898, antaget $^{26}/_{10}$ 1920, Lønning efter 5. Lønklasse med den af Indenrigsministeriet under 8. August 1928 stadfæstede Ændring, Anciennitet fra $^1/_4$ 1929«. Tiltraadt af Lønudvalget.

H. P. Christensen forelagde Forslaget. Paa det gamle Værk havde man 2 Undermestre og 2 Reserver, men det blev nødvendigt at foretage en Udvidelse ved det ny Værk og faa det under mere faste Former. Der blev nu en bestemt Mand til at lede alt Reparationsarbejde og en anden, der skal have Opsyn med det gamle

Værk. Til disse Stillinger foresloges de hidtilværende Undermestre, og der blev altsaa 4 Stillinger som Undermestre at besætte, idet et tredelt Døgn krævede 3 Mand foruden en Reserve. Taleren vilde anbefale den foreliggende Indstilling.

Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 478—1928). Indstilling fra Arrestforvareren om Eftergivelse af et Beløb paa 7,60 Kr., som afskediget Arrestbetjent Petersen skylder Kommunen.

Tiltraadt af Udvalget for Bygninger og Inventar. Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 526--1928). Andragende fra Dyrlæge Pihlkjær ved Mælkekontrollen om Lønforhøjelse.

Lønudvalget foreslaar, at Sagen foreløbig henlægges, da Sundhedskommissionen paatænker en Ændring af hele Mælkekontrollen.

Sagen henlagdes.

9. (J. Nr. 562—1928). Andragende fra Politibetjent Verlund om Afsked med Pension fra $\frac{1}{4}$ 1929.

Pensionen fastsattes til 3066,67 Kr. aarlig.

10. (J. Nr. 569—1928). Andragende fra Retorthusformændene ved Gasværket om Lønforbedring.

Fra Belysningsudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Udvalget indstiller, at de 3 Formænd rykker op i 5. Lønklasse paa Slutlønnen 5200 Kr., og at der for al Over-, Nat- og Helligdagsarbejde ydes dem et aarligt Tillæg af 300 Kr. Kun 75 % af Grundløn og Alderstillæg er pensionsgivende. — Endvidere udbedes Byraadets Bemyndigelse til Ansættelse af en Reserveformand, som de Dage, han gør Tjeneste som saadan, lønnes med en Timeløn beregnet efter Begyndelseslønnen i 5. Lønklasse og ovennævnte Tillæg for Over-, Nat- og Helligdagsarbejde«.

Sagen var derefter tilstillet Lønudvalget, og fra dette forelaa følgende Indstilling:

»Lønudvalget tiltræder Belysningsudvalgets Forslag, dog saaledes, at de 3 Formænd gives Lønanciennitet fra $\frac{1}{4}$ 1926, og at Reserveformanden ansættes i 5. Lønklasse med Anciennitet fra Ansættelsesdagen $\frac{1}{4}$ 29, og at Tillæget for Over-, Nat- og Helligdagsarbejde for hans Vedkommende fastsættes til 200 Kr. aarlig. løvrigt er den af Indenrigsministeriet under 8. August 1928 stadfæstede Ændring af Kommunens Lønregulativ gældende for alle 4 Formænd«.

H. P. Christensen anbefalede Indstillingen. Hidtil havde Formændene været lønnet efter 6. Lønklasse, men foruden dette havde de oppebaaret 7—800 Kr. i Overarbejdspenge, saa det var faktisk ikke nogen Lønforbedring for dem, men deres faste Løn blev jo højere. Det ny Værk krævede mere Paapassenhed end det gamle, hvorfor der altid skulde være Vagt, og det var da bedst at faa en fast Form for Lønnen.

M. C. Falk anbefalede det ændrede Forslag fra Lønudvalget.

H. P. Christensen kunde tiltræde dette.

Borgmesteren spurgte, om man ikke kunde vente, at der igen vilde komme Krav om Overarbejdspenge.

H. P. Christensen troede ikke, der blev Tale derom.

Belysningsudvalgets Indstilling vedtoges med de af Lønudvalget foreslaaede Ændringer.

11. (J. Nr. 18¹⁸—1928). Andragende fra Em. Andersen om Fritagelse for Hundeafgift.

Anbefalet af Politimesteren.

Bevilgedes.

12. (J. Nr. 586—1928). Skrivelse fra Vinduesdekoratør E. Simonsen, København, om, at en til midlertidig Rentenydelse for ham og hans Søster udsat Legatkapital er blevet forringet som Følge af en uheldig Anbringelse.

Borgmesteren oplyste, at Testator havde købt Aktier i Islands Bank og Københavns Privatbank, og de havde omtrent mistet deres Værdi eller gav ingen Rente. Byraadet kunde næppe indlade sig paa at omlave et Testament, og der var næppe andet at gøre end at svare ham i den Retning.

Holst-Knudsen antog, at han havde forstaaet det saaledes, at Aarhus Byraad havde fraaraadet at købe andre Papirer for Pengene; men Byraadet var overhovedet ikke bleven spurgt i denne Sag, og det burde maaske meddeles ham.

Borgmesteren havde intet imod at tilføje dette.

Det vedtoges at svare, at Kommuneu har intet Ansvar for Pengeanbringelsen.
